

ΜΙΑ ΣΧΕΣΗ ΑΓΑΠΗΣ-ΜΙΣΟΥΣ

ξένες επενδύσεις
στην Ελλάδα

2η έκδοση

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΤΑΜΠΟΓΛΗΣ

Στην κόρη μου
Μαρία-Άννα Σταμπόγλη
για την πολύτιμη
βοήθειά της

ISBN: 978-960-8386-64-8

© Copyright: Διονύσης Σταμπόγλης, Εκδόσεις ΚΕΡΚΥΡΑ Α.Ε. – Economia PUBLISHING

1η έκδοση, Ιανουάριος 2008

2η έκδοση, Οκτώβριος 2010

Παραγωγή: Εκδόσεις ΚΕΡΚΥΡΑ – Economia PUBLISHING

Διόρθωση: Μενίνα Φουρτούνη

Σχεδιασμός-καλλιτεχνική επιμέλεια: Λευτέρης Μαλαγάρης

Εξώφυλλο: MULTIMEDIA Α.Ε.

Συντονισμός έκδοσης: Έφη Ανδρικοπούλου

Κεντρική διάθεση:

Εκδόσεις ΚΕΡΚΥΡΑ Α.Ε.

Βλαχάβα 6-8, 105 51 Αθήνα

Τηλ.: 210 – 3314.714, fax: 210 – 3230.338

www.economia.gr, bookstore@economia.gr

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή το παρόντος έργου, με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη και του συγγραφέα.

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΤΑΜΠΟΓΛΗΣ

ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μια σχέση αγάπης-μίσους

2η έκδοση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	7
-----------------	----------

Εισαγωγή	13
-----------------	-----------

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Κεφάλαιο 1: Η δύναμη των πολυεθνικών	19
---	-----------

Κεφάλαιο 2: Η διείσδυση των ξένων κεφαλαίων στην Ελλάδα	31
--	-----------

Α. Τα δάνεια του ελληνικού κράτους	35
------------------------------------	----

Β. Οι πρώτες εισροές ιδιωτικών κεφαλαίων στη χώρα μας	36
---	----

Γ. Η διείσδυση του πολυεθνικού κεφαλαίου μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο	38
---	----

Δ. Μερικές χαρακτηριστικές συμβάσεις με τις πολυεθνικές εταιρείες	41
--	----

Ε. Οι πολυεθνικές την εικοσαετία 1953-1973	46
--	----

ΣΤ. Ο βαθμός ελέγχου της ελληνικής οικονομίας από ξένα κεφάλαια μεταπολεμικά	51
---	----

Κεφάλαιο 3: Η αδυναμία προσέλκυσης ΞΑΕ	61
---	-----------

Α. Το Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων	68
----------------------------------	----

- Τα επενδυτικά κίνητρα (Ν. 2601/98)	70
--------------------------------------	----

- Οι προτάσεις του ΕΛΚΕ Α.Ε.	72
------------------------------	----

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Κεφάλαιο 4: Πολυεθνικές και Ευρωπαϊκή Ένωση	79
--	-----------

Α. Οι πολυμερείς κανόνες για τις ΞΑΕ	85
--------------------------------------	----

Β. Ο ρόλος του ΠΟΕ	88
--------------------	----

Γ. Το πλαίσιο του ΟΟΣΑ	89
------------------------	----

- Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη	92
- Αναπτυσσόμενες χώρες	92
Δ. Συμπεράσματα της Κομισιόν και κρίσιμες αποφάσεις	94
- Γενική συμφωνία για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (GATS)	95
- Συμφωνία για τα επενδυτικά μέτρα στον τομέα του εμπορίου (TRIM)	96
- Συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου (TRIP)	97
- Κείμενα του ΟΟΣΑ	97
- Βορειοαμερικανική συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών (NAFTA)	98
- Οικονομική συνεργασία Ασίας-Ειρηνικού (APEC)	99
- Συνθήκη για το χάρτη ενέργειας (ΣΧΕ)	100
- Σύμβαση της Λομέ ΑΚΕ-ΕΟΚ (Λομέ IV)	100
- Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΠ)	101
- Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ)	101
Ε. Οι θέσεις των 25 της Ε.Ε. για την παγκοσμιοποίηση και τις ροές κεφαλαίων (ECOFIN)	101
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου	102
- Σχετικά με τις Ξένες Άμεσες Επενδύσεις	102
- Σχετικά με τη μετανάστευση	104
Κεφάλαιο 5: Τα Χρηματοδοτικά πακέτα από την Ε.Ε.	107
- Από τα ΜΟΠ στο ΕΣΠΑ	110
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΟΣΑ	115
Επίλογος	121
Δημοσιεύματα	125
Βιβλιογραφία	131
Ευρετήριο	135

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Για πρώτη φορά, έπειτα από δεκαετίες, το 2005 το ισοζύγιο των Ξένων Αμέσων Επενδύσεων (ΞΑΕ) για την Ελλάδα ήταν αρνητικό. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, το 2005 οι εκροές ξεπέρασαν τις εισροές κατά 212,3 εκατ. ευρώ, ενώ το 2004 το ισοζύγιο ήταν θετικό κατά 1.088 εκατ. ευρώ και το 2003 κατά 585,9 εκατ. ευρώ.

Αν και η Ελλάδα δεν ήταν ποτέ ελκυστικός προορισμός για τις ΞΑΕ, εν τούτοις ακόμη και οι πιο δυσοίωνες προβλέψεις δεν ανέφεραν ότι το χαμηλά θετικό ισοζύγιο εισροών-εκροών των ΞΑΕ θα μετατρεπόταν σε αρνητικό. Μετά την εξέλιξη αυτή, η Ελλάδα εξακολουθεί να κατέχει στην Ε.Ε. τη θέση του ουραγού σε ό,τι αφορά την προσέλκυση ΞΑΕ, ενώ σε διεθνές επίπεδο κατέχει μια από τις τελευταίες θέσεις. Μεταξύ 140 χωρών, τις οποίες διερευνά ο ΟΗΕ κάθε χρόνο, η Ελλάδα βρίσκεται μονίμως μεταξύ της 120ής και της 127ης θέσης. Η Ελλάδα έχει βρεθεί πολλές φορές πίσω από τη Ρουάντα, το Νεπάλ, την Κένυα και άλλες χώρες του αντι-

στοιχου επιπέδου από πλευράς οργάνωσης, διοίκησης, διαχείρισης και στελεχικού δυναμικού.

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι σε εκδήλωση που είχε πραγματοποιηθεί στις 21 Ιανουαρίου 2004 στο Ζάππειο, με πρωτοβουλία του IOBE, οι εκπρόσωποι των επιχειρηματιών δήλωναν ότι οι κύριες ανταγωνίστριες χώρες της Ελλάδας, σε ό,τι αφορά την προσέλκυση ΞΑΕ, «εφάρμοσαν δέσμη μέτρων αντί να προωθήσουν αποσπασματικά μέτρα». Οι επιχειρηματίες είχαν απόλυτο δίκιο στην προκειμένη περίπτωση, αν και – για να είμαστε ειλικρινείς – οι ίδιοι ποτέ δεν είδαν με καλό μάτι την παροχή κινήτρων για την προσέλκυση ΞΑΕ. Τους συναδέλφους τους άλλων κρατών έβλεπαν περισσότερο ως ανταγωνιστές παρά ως συνεργάτες. Προτιμούσαν τις συγχωνεύσεις και τις εξαγορές, παρά τις άμεσες επενδύσεις από το εξωτερικό. Οι παγιωμένες συνθήκες λειτουργίας του εγχώριου κεφαλαίου υπό συνθήκες άμεσου ή έμμεσου προστατευτισμού δεν εξέλειπαν και αυτό είχε ιδιαίτερα δυσμενείς επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία.

Για παράδειγμα, ενώ η αύξηση των ΞΑΕ στην Ελλάδα ήταν μεταξύ του 1995-2000 περίπου 3%, στην Ισπανία αυξήθηκαν κατά 309%, στην Πορτογαλία κατά 891% και στην Ιρλανδία κατά 1.733%. Όπως ήταν φυσικό, αμέσως μετά υπήρξαν διαβεβαιώσεις από το υπουργείο Οικονομίας ότι το επιτελείο της κυβέρνησης επεξεργάζεται ήδη «δέσμη μέτρων, τα οποία θα εφαρμοστούν κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους», δηλαδή του 2004. Παρόμοιες όμως διαβεβαιώσεις δόθηκαν και από την επόμενη κυβέρνηση της Ν.Δ., σε παρόμοια εκδήλωση στις 21.9.2004, όταν είχε συγκροτηθεί κάποια επιτροπή στο υπουργείο Οικονομίας, αλλά «ουδέν νεώτερον».

Έτσι, οι διεθνείς οργανισμοί κατατάσσουν ακόμη την Ελλάδα μεταξύ των χωρών εκείνων οι οποίες εξακολουθούν να διατηρούν υψηλούς ρυθμούς απόκλισης από μια σειρά πολιτικών. Για παράδειγμα, η απόκλιση στη μακροοικονομική πολιτική της Ελλάδας φτάνει το 6% και στη μικροοικονομική πολιτική το 2,1%. Πιθανότατα, οι δύο αυτοί δείκτες να έχουν βελτιωθεί, αλλά οι άλλοι δείκτες (κόστους επένδυσης, αποτελεσματικότητας, δυναμισμού της οικονομίας και αντίληψης που επικρατεί για τις

ξένες επενδύσεις) μάλλον έχουν χειροτερέψει. Οι δείκτες αυτοί ήταν: για το κόστος επένδυσης 2,3%, για την αποτελεσματικότητα 1,4%, για το δυναμισμό της οικονομίας 2,4% και για την αντίληψη 2,7%. Όλοι οι ανωτέρω δείκτες θα έπρεπε να κυμαίνονται από 0% ως 1% για να έχει ελπίδες η Ελλάδα να προσελκύσει τις ΞΑΕ.

Τα αντικίνητρα

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν ακόμη και τώρα οι υποψήφιοι ξένοι επενδυτές είναι πολλά και διάφορα. Μεταξύ των αντικινήτρων συμπεριλαμβάνονται τα εξής:

* **Πρώτον**, η αστάθεια της αγοράς, η οποία, ενώ τα προηγούμενα έτη είχε εκλείψει λόγω των προετοιμασιών της χώρας για την ένταξη της στην ΟΝΕ, στη συνέχεια της ένταξής της επανήλθε μετά την απογραφή λόγω της αμφισβήτησης των οικονομικών μεγεθών. Η αμφισβήτηση αυτή εξακολουθεί να υπάρχει, αφού εκκρεμούν στοιχεία από τη Eurostat 2004 για την «άσπρη τρύπα» των ασφαλιστικών ταμείων και τις αμυντικές δαπάνες, με αποτέλεσμα η αξιοπιστία να μην έχει αποκατασταθεί. Η γραφειοκρατία και οι πολύπλοκες διαδικασίες (από την υποβολή αίτησης μέχρι και το στάδιο έγκρισης) που εξακολουθούν να υπάρχουν σε μεγάλο βαθμό. Το Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων (ΕΛΚΕ Α.Ε.) έχει κυριολεκτικά απηυδύσει με τα εμπόδια που συναντούν οι ξένοι επενδυτές αλλά και με τα εμπόδια που συναντούσε όταν παρενέβαινε για την απεμπλοκή των επενδύσεων. Εξάλλου, οι ελάχιστες βελτιώσεις που σημειώθηκαν στο πλαίσιο των απλουστεύσεων ξεπεράστηκαν από τις βελτιώσεις που έγιναν από άλλες ανταγωνίστριες χώρες. Για παράδειγμα, οι απαιτούμενες διαθέσιμες ημέρες ενός επενδυτή για την ίδρυση μιας εταιρείας κυμαίνονται από 60 ως 120 ημέρες, όταν στη Σουηδία απαιτούνται 25, στη Φινλανδία 23, στην Ιρλανδία 15, στην Ολλανδία 10 και στη Βρετανία μόνο επτά. Άλλο παράδειγμα: στην Ελλάδα, οι απαιτούμενες άδειες για την ίδρυση μιας εταιρείας φτάνουν τις επτά, όταν στην Γερμανία, στην Ολλανδία, στη Φινλανδία, στη Δανία αρκούν τρεις και στη Βρετανία αρκούν δύο.

* **Δεύτερον**, οι αντιδράσεις των τοπικών κοινωνιών, όταν πρόκειται να γίνει μια μεγάλη ξένη επένδυση. Οι αντιδράσεις αυτές ισχυροποιήθηκαν μετά τον «μπαμπούλα» της παγκοσμιοποίησης.

* **Τρίτον**, η αδιαφάνεια από το στάδιο της υποδοχής της αίτησης, των δικαιολογητικών, του τρόπου έγκρισης και της αξιολόγησης του απαιτούμενου χρόνου απάντησης.

* **Τέταρτον**, η αδυναμία των κυβερνήσεων (παλαιότερων και σημερινής) να εμπειδώσουν ότι για την προσέλκυση των ΞΑΕ θα πρέπει να ληφθούν υπόψη «κριτήρια του ΟΗΕ». Ο διεθνής οργανισμός, ο οποίος ασχολείται συστηματικά επί δεκαετίες με τη διακίνηση των κεφαλαίων, έχει καθορίσει τα εξής κριτήρια στις κινήσεις κεφαλαίων:

Πρώτο κριτήριο τίθενται η οργάνωση και η διαχείριση του κρατικού μηχανισμού (η Ελλάδα κατέχει αναμφίβολα την τελευταία θέση μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε.).

Δεύτερο κριτήριο τίθενται οι υπάρχουσες δεξιότητες, όπου και εδώ η Ελλάδα βρίσκεται πολύ πίσω σε σχέση με άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Δυστυχώς, το κριτήριο αυτό αποδεικνύεται καθοριστικής φύσης, δεδομένου ότι δεν έχουν δρομολογηθεί οι διαδικασίες για ριζικές αλλαγές στην παιδεία και στη διασύνδεσή της με την παραγωγή.

Τρίτο κριτήριο που λαμβάνεται υπόψη από τους ξένους επενδυτές είναι οι τεχνολογικές ικανότητες και οι δαπάνες για έρευνα και τεχνολογία σε σχέση με το ΑΕΠ. Όπως όλοι γνωρίζουμε, η Ελλάδα δαπανά ελάχιστα χρήματα στον τομέα αυτό (και κατέχει την τελευταία θέση μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Ε.), παρά το γεγονός ότι τα Κοινωνικά Πλαίσια Στήριξης προέβλεπαν την ενίσχυση του τομέα.

Τέταρτο κριτήριο είναι το κόστος εργασίας, το οποίο στην Ελλάδα είναι υψηλό σε σχέση με πολλές άλλες αναδυόμενες οικονομίες και ανταγωνιστικές (βαλκανικές, μεσογειακές, Νοτιοανατολικής Ευρώπης).

Βαρύνων επίσης ρόλος – **πέμπτο κριτήριο** – είναι το κόστος ενέργειας, κυρίως για τις ενεργοβόρους επιχειρήσεις και **έκτο κριτήριο** είναι οι δαπάνες για την παιδεία και το επίπεδό της. Το κριτήριο αυτό, για πολλούς ξένους επιχειρηματίες, τίθεται από την έκτη στην πρώτη θέση. Τέλος, άλλα κριτήρια είναι οι εξαγωγές ως προς το ΑΕΠ και το ύψος των επενδύσεων με εξαγωγικό προσανατολισμό, η εξέλιξη του πραγματικού εισοδήματος και η κατανομή αυτού, τα τηλέφωνα ανά 1.000 κατοίκους, το κόστος λειτουργίας του Internet κ.λπ.

Ο κατάλογος των «αντικινήτρων» για τους ξένους επενδυτές δεν ολοκληρώνεται εδώ. Άλλωστε, υπάρχουν άλλα δύο σοβαρά «αντικίνητρα», τα οποία όλοι γνωρίζουν,

αλλά κανείς δεν αναφέρει. Πρόκειται για την αστάθεια στην περιοχή λόγω της επιθετικότητας της Τουρκίας, αλλά και την έντονη επιφυλακτικότητα (για να μην πούμε άρνηση) του εγχώριου κεφαλαίου. Όπως λέγεται από ξένους επενδυτές, στην Ελλάδα δέχονται τη συνεργασία, έστω τις συγχωνεύσεις, αλλά αρνούνται τον ανταγωνισμό.

Είναι σαφές ότι πολλά πρέπει να αλλάξουν για να γίνει η Ελλάδα ελκυστική στην προσέλκυση των ΞΑΕ. Σύμφωνα με μελέτη του ΟΟΣΑ, η μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών (κανονιστικές ρυθμίσεις) σε εθνικό επίπεδο μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση των ξένων επενδύσεων από 10% σε 20%. Εάν δε πραγματοποιηθούν ριζικές αλλαγές στο ρυθμιστικό πλαίσιο τότε οι ξένες επενδύσεις μπορούν να αυξηθούν πάνω από 30%.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πολλά από τα οικονομικά προβλήματα (και όχι μόνο) που αντιμετωπίζει σήμερα η Ελλάδα οφείλονται ως ένα βαθμό (για άλλους μικρό και για άλλους μεγάλο) στην αδυναμία όλων των μεταπολεμικών κυβερνήσεων να θεσπίσουν μέτρα προσέλκυσης των Ξένων Άμεσων Επενδύσεων (ΞΑΕ). Τα αποτελέσματα της αδυναμίας αυτής διαπερνούν ακόμη και σήμερα όλο το φάσμα της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Η έλλειψη ΞΑΕ στη χώρα μας επιδρά στη διατήρηση του δημόσιου ελλείμματος σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα, όπως άλλωστε και του δημόσιου χρέους, αποδυναμώνει τον υγιή ανταγωνισμό, συντηρεί τη γνωστή σε όλους μας κατάσταση στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού και αποδυναμώνει τον κοινωνικό ιστό. Αντίθετα, άλλες ευρωπαϊκές χώρες, που θέσπισαν έγκαιρα τα όποια μέτρα προσέλκυσης των ΞΑΕ, επωφελήθηκαν σημαντικά σε όλους τους τομείς και ιδιαίτερα σε εκείνους της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας.

Στο σημείο αυτό πρέπει να γίνει η εξής διευκρίνιση: οι θετικές εν γένει επιπτώσεις που έχουν στις εθνικές οικονομίες οι ΞΑΕ, στο πλαίσιο του διεθνούς καταμερισμού

εργασίας, αφορούν τις ευρωπαϊκές χώρες και αρκετές από τις χώρες με οικονομία δυτικού τύπου και όχι τις αποκαλούμενες ή θεωρούμενες «τριτοκοσμικές». Οι πολυεθνικές (διεθνικές) επιχειρήσεις εκ των πραγμάτων δραστηριοποιούνται στις ανεπτυγμένες χώρες με εντελώς διαφορετικό τρόπο από ό,τι στις «τριτοκοσμικές», αφού στις μεν πρώτες είναι υποχρεωμένες να τηρούν σε σχετικά υψηλό βαθμό τον κώδικα συμπεριφοράς αλλά και τα προσχήματα, ενώ στις δεύτερες μπορούν και λειτουργούν αποικιοκρατικά και χωρίς προσχήματα.

Στο πλαίσιο αυτό, όσες ευρωπαϊκές χώρες κατάφεραν να ξεφύγουν από αγκυλώσεις κάθε φύσης και να μετατραπούν σε ελκυστικούς χώρους υποδοχής των ΞΑΕ, ιδίως τα τελευταία χρόνια, επωφελήθηκαν άμεσα και έμμεσα. Υπήρξαν θετικές επιπτώσεις στον υγιή ανταγωνισμό, δημιουργήθηκαν οι κατάλληλες συνθήκες για αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, καταγράφηκε εισροή τεχνογνωσίας και μειώθηκαν οι περιφερειακές και οι διαπεριφερειακές ανισότητες. Ταυτόχρονα, οι ΞΑΕ συνέβαλαν στην αύξηση του ΑΕΠ.

Αντίθετα, τα μηνύματα από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες αναφέρουν ότι οι δραστηριότητες των πολυεθνικών επιχειρήσεων εξακολουθούν να ξεπερνούν τα διεθνώς αναγνωρισμένα όρια, επεμβαίνουν στις πολιτικές εξελίξεις, οξύνουν τις ανισότητες κάθε μορφής, και προκαλούν ανεπανόρθωτες ζημιές στο περιβάλλον. Στην προκειμένη περίπτωση, οι πολυεθνικές εκφεύγουν των απαραίτητων ελέγχων, όχι μόνο στην περιοχή όπου δραστηριοποιούνται, αλλά και στην περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένες οι έδρες τους. Οι αρνητικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τους στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες συναντώνται βεβαίως και σε ορισμένες ανεπτυγμένες, αλλά σε μικρότερο βαθμό.

Οι κακές πρακτικές των πολυεθνικών επιχειρήσεων ενθαρρύνονται από την αλαζονεία που προκαλεί η οικονομική ισχύς τους. Πολλές από τις πολυεθνικές επιχειρήσεις πραγματοποιούν κύκλο εργασιών ή αποκομίζουν υπερκέρδη που ξεπερνούν το ετήσιο εισόδημα πολλών χωρών. Για παράδειγμα, το 2005, η Exxon Mobil επέτυχε ρεκόρ κερδοφορίας συνολικού ύψους 28,4 δισ. ευρώ, ξεπερνώντας το ΑΕΠ τουλάχιστον 50 χωρών. Για να γίνει ακόμη πιο κατανοητό το μέγεθος, αρκεί να αναφερθεί ότι το ΑΕΠ της Ελλάδας είναι ίσο με 190 δισ. ευρώ και το ετήσιο Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ) είναι 8 δισ. ευρώ. Με άλλα λόγια, μια πολυεθνική κέρδισε σε ένα

έτος υπερτριπλάσιο ποσό από εκείνο που δαπανά το ελληνικό δημόσιο για την ανάπτυξη της χώρας.

Κατά συνέπεια, όταν αναφερόμαστε σε τέτοια μεγέθη, θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη και τις δυνατότητες αυτών που κατέχουν τον πλούτο. Ωστόσο, ουδείς μπορεί να είναι αντίθετος με τις συνεργασίες τού εθνικού και του πολυεθνικού κεφαλαίου σε χώρες όπως η Ελλάδα, η οποία κατέχει πλέον αξιοπρόσεκτη θέση μεταξύ των ανεπτυγμένων χωρών του πλανήτη, παρά τα γνωστά διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας της και τις αντιφάσεις στην κοινωνία της. Δυστυχώς, είμαστε υποχρεωμένοι να επιζητούμε τη συμμετοχή του πολυεθνικού κεφαλαίου στην οικονομική ανάπτυξη, ενώ, όπως είναι γνωστό από την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους, ως και πριν από λίγα χρόνια, το ξένο κεφάλαιο λειτούργησε ανεξέλεγκτα στην Ελλάδα.

Στο βιβλίο αυτό επιχειρείται μια προσέγγιση στο θέμα της διείσδυσης του ξένου κεφαλαίου σε καίριους τομείς της ελληνικής οικονομίας μετά την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους και τις επιπτώσεις που είχε αυτή η στρατηγική των τότε ισχυρών δυνάμεων. Επίσης, επιχειρείται μια προσέγγιση στο θέμα της αναγκαιότητας προσέλκυσης των ΞΑΕ, προκειμένου η οικονομική ανάπτυξη να προσλάβει νέα δυναμική.

**μέρος
πρώτο**

Η ΔΥΝΑΜΗ
ΤΩΝ
ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΩΝ

Οι Ξένες Άμεσες Επενδύσεις (Foreign Direct Investment) ξεπερνούν ήδη το ένα τρισ. δολ. σε παγκόσμια κλίμακα, ενώ οι πωλήσεις των ξένων θυγατρικών των πολυεθνικών εταιρειών (transnational corporations - TNC) είναι ήδη διπλάσιες του όγκου των παγκόσμιων εξαγωγών. Περισσότερες από 60.000 πολυεθνικές επιχειρήσεις ελέγχουν περίπου 700.000 θυγατρικές και, μέσω αυτών, την παγκόσμια οικονομία. Τα μεγέθη αυτά, ασύλληπτα κυριολεκτικά, αφού ξεπερνούν το ετήσιο ΑΕΠ πολλών χωρών, καθιστούν σαφές το πλαίσιο των δυνατοτήτων όσων διακινούν αυτό τον όγκο των κεφαλαίων αλλά και το βαθμό επιρροής τους στις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις στις χώρες όπου επενδύονται.

Η γιγαντισμός του πολυεθνικού κεφαλαίου καταγράφεται από τους διεθνείς οργανισμούς κυρίως από τη δεκαετία του 1960, στο τέλος της οποίας οι επιχειρήσεις αυτές ήταν περίπου 19.000. Πριν από μια δεκαετία (το 1994) δραστηριοποιούνταν 37.000 μητρικές πολυεθνικές επιχειρήσεις, οι οποίες ήλεγχαν περισσότερες από 200.000 θυγατρικές σε ολόκληρο τον κόσμο. Από τις 37.000 μητρικές, οι 26.000 ανήκαν – μόνο – σε 14 (!) ανεπτυγμένες χώρες, σύμφωνα με την έκθεση παγκόσμιων επενδύσεων για το 1994 του ΟΗΕ, με τίτλο «Πολυεθνικές επιχειρήσεις - Απασχόληση και Εργασιακοί Χώροι».

Ο ΟΗΕ ήδη από το 1994 έκρουε τον κώδωνα του κινδύνου για τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων στην απασχόληση, στις εργασιακές σχέσεις και στο εργασιακό περιβάλλον, στην ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων και στο χειρισμό τους. Οι μακροχρόνιες συνέπειες στην απασχόληση, που οδήγησαν σταδιακά σε ένα συγκεκριμένο μοντέλο υπαλλήλου, στην κατάργηση του οκταώρου, στον αυστηρό καταμερισμό εργασίας και στην απομάκρυνση του εργαζομένου-ρομπότ σε νεαρή ακόμη ηλικία και την αντικατάστασή του από ακόμη πιο νεαρά ρομπότ, επηρέασαν την παγκόσμια αγορά εργασίας, στο όνομα μιας δήθεν ανταγωνιστικότητας των οικονομιών. Ο ΟΗΕ σημειώνει: «Τα θέματα που αφορούν τις κοινωνικές ευθύνες των πολυεθνικών εταιρειών απαιτούν μεγαλύτερη προσοχή, όπως επίσης τα κρίσιμα θέματα του επαναπροσδιορισμού των πολιτικών και των προσεγγίσεων που αντιμετωπίζουν οι εθνικές κυβερνήσεις και τα εργατικά συνδικάτα. Το γεγονός είναι ότι οι αγορές εργασίας και οι βιομηχανικές σχέσεις αρχίζουν να ξεπερνούν σιγά τα στενά εθνικά τους πλαίσια και να προσαρμόζονται στην παγκόσμια οικονομία, η οποία είναι

περισσότερο ενιαία από ποτέ άλλοτε στην ιστορία και προοδευτικά εξελίσσεται έτσι».

Εάν λάβει κανείς υπόψη του ότι οι πολυεθνικές εταιρείες – μαζί με τις θυγατρικές τους – απασχολούν περίπου 100.000.000 άτομα, σε μια συνεχώς διευρυμένη οικονομία, καθίσταται σαφές ότι άμεσα ή έμμεσα επηρεάζεται το μεγαλύτερο μέρος του εργατικού δυναμικού σχεδόν ολόκληρου του πλανήτη.

Στο πλαίσιο της γιγάντωσης των πολυεθνικών, της διασποράς των επενδυτικών κεφαλαίων τους, των συγχωνεύσεων και των εξαγορών, των συμφωνιών που κλείνονται – πολλές από τις οποίες ξεπερνούν το ένα δισ. δολ. – τα σύνορα καταργούνται και οι αρχικές (δικαιολογημένες) επιφυλάξεις των κυβερνήσεων πολλών χωρών για την υποδοχή των ξένων άμεσων επενδύσεων αντικαταστάθηκαν με αγώνα δρόμου για την προσέλκυσή τους. Χώρες, όπως η Κίνα, η Κούβα και η Λιβύη, δημιουργούν ολόκληρο πλέγμα κινήτρων, προκειμένου να προσελκύσουν τις επενδύσεις των πολυεθνικών, όπως έγινε πριν από αρκετά χρόνια από τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και τις αναπτυσσόμενες χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας.

Στο πλαίσιο αυτό, οι προ δεκαετιών προσπάθειες των πολυεθνικών εταιρειών να διεισδύσουν στις οικονομίες ορισμένων χωρών, που σε ορισμένες περιπτώσεις έφτασαν μέχρι και την ανατροπή δημοκρατικά εκλεγμένων κυβερνήσεων, αντικαταστάθηκαν από τις προσπάθειες όλων των χωρών να προσελκύσουν τις ξένες άμεσες επενδύσεις, ως παράγοντα ανάπτυξης και αύξησης της απασχόλησης. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι προσπάθειες των χωρών στέφθηκαν με επιτυχία, με – μοναδική ίσως – εξαίρεση τις προσπάθειες της Ελλάδας. Πράγματι, η Ελλάδα επί πενήντα ολόκληρα χρόνια – πότε με την ψήφιση νόμων και την έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων και πότε με τη δημιουργία «ειδικών» οργανισμών – επιχειρεί να προσελκύσει τις Ξένες Άμεσες Επενδύσεις χωρίς επιτυχία.

Κάθε κανόνας έχει την εξαίρεσή του – όπως λέμε – αλλά υπάρχει και ένας κανόνας στον οποίο δεν βρίσκουμε εξαίρεση. Πρόκειται για εκείνον τον κανόνα, σύμφωνα με τον οποίο όλες οι χώρες του πλανήτη επιθυμούν την προσέλκυση ξένων επενδυτικών κεφαλαίων, τα οποία συμβάλλουν ουσιαστικά στην οικονομική ανάπτυξη, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις ανεπτυγμένες χώρες. Στον κανόνα βεβαίως αυτόν υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις. Άλλες χώρες θεσμοθετούν σημαντικά κίνητρα για την προσέλκυση ξένων κεφαλαίων σε συγκεκριμένους τομείς, άλλες προσελκύουν τα ξέ-

να κεφάλαια επιβάλλοντας ουσιώδεις προϋποθέσεις, αλλά υπάρχουν και ορισμένες (οι λιγότερο ανεπτυγμένες) οι οποίες δέχονται εν λευκώ τις ξένες επενδύσεις, ορισμένες από τις οποίες τούς επιβάλλονται ακόμη και με πολέμους.

Ούτως ή άλλως, κανείς δεν μπορεί να αγνοήσει τα ξένα κεφάλαια, τα οποία διακινούνται από 65.000 πολυεθνικές εταιρείες, οι οποίες διαθέτουν 850.000 θυγατρικές διασκορπισμένες σε ολόκληρο τον πλανήτη, πραγματοποιούν πωλήσεις ύψους 19.000 δις. δολ. (ποσό υπερδιπλάσιο των παγκόσμιων εξαγωγών) και απασχολούν περισσότερα από 54.000.000 άτομα. Η επέκταση των πολυεθνικών εταιρειών, μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, έχει χαρακτηριστεί ραγδαία. Πάντως, η Ελλάδα δεν συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των χωρών που προσελκύουν τις ξένες επενδύσεις, αφού κατέχει την τελευταία θέση μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε. σε ό,τι αφορά την προσέλκυση Ξένων Άμεσων Επενδύσεων και την 125η (!) θέση μεταξύ 140 χωρών. Στην Ε.Ε., πρωταθλητές στην προσέλκυση των Ξένων Άμεσων Επενδύσεων έχουν ανακηρυχθεί από τον ΟΗΕ το Βέλγιο μαζί με το Λουξεμβούργο, και αμέσως μετά η Σουηδία, ενώ ακολουθούν η Ολλανδία, η Δανία, η Φινλανδία, η Βρετανία, η Γερμανία, η Ισπανία, η Νορβηγία, η Πορτογαλία, η Γαλλία, η Αυστρία και η Ιταλία.

Πολλοί υποστηρίζουν ότι η Ελλάδα δεν πρόκειται να καταστεί το αγαπημένο παιδί των πολυεθνικών, όπως άλλες χώρες-μέλη της Ε.Ε., αφού επί μισό αιώνα (από το 1953) οι σχετικοί νόμοι προσέλκυσης των ξένων κεφαλαίων δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Η αντίληψη που έχει δημιουργηθεί στους ξένους επενδυτές είναι πολύ δύσκολο να αντιστραφεί. Άλλωστε, σε καμία άλλη χώρα-μέλος της Ε.Ε. δεν ίσχυαν, επί δεκαετίες, τόσο εκτενής γραφειοκρατία, τόσο πολύπλοκες διαδικασίες υποδοχής ξένων κεφαλαίων και τόσο εχθρότητα κατά του ξένου κεφαλαίου.

Ο πρώτος νόμος, μεταπολεμικά, που θεσπίστηκε για την προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων ήταν το Ν.Δ. 2687/53 περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού, που ήταν και αυξημένης τυπικής ισχύος. Και αυτό διότι το άρθρο 112 του Συντάγματος του 1952 προέβλεπε: «Διά νόμου, εφ' άπαξ εκδιδομένου ρυθμίζονται τα της προστασίας των επενδύσεων εν τη χώρα ξένων κεφαλαίων». Ακολούθησαν οι νόμοι: 4171/61 περί λήψεως γενικών μέτρων διά την υποβοήθησιν της αναπτύξεως της οικονομίας της χώρας, 4458/65 περί βιομηχανικών παροχών, οι αναγκαστικοί νόμοι επί δικτατορίας (89/67 και 378/68), ο 1312/72 προς ενίσχυση της περιφερειακής

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

A					
A.N. 89/67	24	Baran P.	26, 132	Commercial de France Credit	
AEG Ελλάς Βιομ. Ηλεκτρ. Κατασκευών Α.Ε.	54	Bayer	57	Lyonnais	40
AGRIA	56	BAYER ABE	56	Confinindus Compagnie	
ALGEMENE BANK		BC-Net	84	Financiere	40
NEDERLAND	40	BEBELAC HELLAS ABE	55	CONTINENTAL ILLINOIS	40
ALIMENTANA	43	Beck Ulrich	28, 132	Cooper and Chemical	
Aluminium de Grèce	42	BECKER LTD	56	Corporation	37
AMERICAN EXPRESS	40	BIOTA	56	CREDIN DENMARK	56
Amstel	53, 55	Bosch-Siemens	54		
APEC	6, 86, 99			D	
ASEAN	91	C		Daewoo	97
		Cable and Wireless Company	36	Deutsche Bank	40
		CANDRINKS HELLAS	55	DON CHEMICALS HELLAS	56
		CELLI	56	Dow Chemicals	57
		CHASE MANHATTAN		Dunlop Holdings LTD	54
B		BANK	40		
BALTIMORE SPICE HELLAS	56	Overseas Banking	40	E	
BANK OF AMERICA	40	Chomsky Noam	28, 132	ECOFEST	102
BANK OF NOVA SCOTIA	40	Ciba Ceigy,	57, 58	ECOFIN	6, 101, 105
BANQUE INTERN. POUR		S.A.	56	ECU	110, 111
L'AFRIQUE OCCIDENTALS	40	Cinzano	55	ELI LILLY HELLAS	56
Banque Lambert	40	CITIBANK	40	ERYKA	
Banque Nationale		Coca-Cola	45, 55	MENTITEPANE EΠE	56
de Paris Credit	40			Eurostat	9, 113, 126, 127

Exxon Corporation Mobil	14, 41, 50, 127 53 14, 127	McDonald's Mediobanca di Credito FinanZiario Michalet C. MONTEDISON MR ENTERPRISES INC Myrdal G.	45 40 26 56 55 26	T TNC TRANSANTA ΚΑΠΝΕΜΠΟΡΙΚΗ transnational corporations - TNC TRIM TRIP	20 56 20 89, 96 6, 97, 101
F		N		U	
FIRST NATIONAL BANK OF CHICAGO Foreign Direct Investment Fortune (10.8.1981)	40 20 54	NAFTA NATIONAL WESTMINSTER BANK NATO Nestlé ΕΛΛΑΣ ΑΒΕ	6, 85, 86, 98, 99 40 40, 67 41, 43, 44, 45, 50, 54, 55, 58 55	UGINE Ulen UNCTAD UNCTC Unilever UNION CARBIDE HELLAS	42 37 17, 132 84 53, 55 56
G		P		V	
Galbraith G. GATS General Electric Gerber Good Year, Hellas ABEE Tyze and Rubler GRETOBA A.E. GRINDLAYS BANK	27 6, 85, 89, 92, 95 55 55 54 54 56 40	Palloix C. Panpower Anstalt Pechiney Pfizer HELLAS PGI (Σιγκαπούρη) Philips PIERALISI HELLAS Pirelli Hellas POLMAR-COLBORN PORKY KTHN. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Power and Traction Fin Co. PROBIM HELLAS	26 54 41, 42, 43, 50, 55 57 56 97 54, 55 56 54 56 56 56 37 56	Volvo WILLIAS & GLYN'S BANK	53 40
H		R		X	
Haberlein Harbros Bank LTD Henninger Brau Hellas Coca-Cola HOECHET HELLAS Hoechst HOWARD ROT. HELLAS	53 40 53, 55, 58 53 53 55 56 58 56	R&D Renault RHODIA royalties	69 53 56 45	XENIA FINE FOODS A.E.	55
I		S		A	
ICAP International Finance Corp. Internet INTERTAB INTORI ΕΛΛΗΝΟΕΛΒΕΤΙΚΗ	53 40 10, 126 56 56 56	Samsung SAN CATERING HELLAS Shell COMPANY HELLAS Siemens SPILLERS HELLAS Steyer HELLAS stop shop SULPHUR HELLAS Sweezy P.	97 56 57, 58, 127 56 54 56 41, 45, 50, 53 53, 56 73 56 26, 132	ΑΓΚΡΑΝΟ ΕΠΕ αγορά εργασίας μπίρας προϊόντων εργασίας Αγροτική, Τράπεζα τομέα άδειες εργασίας αεροναυτικής Αεροπορικές Τουριστικές Αθηναϊκή Ζυθοποιία ακαθάριστου εθνικού προϊόντος (ΑΕΠ) Αλλατίνη αλλοδαπές ναυτιλιακές επιχειρήσεις εταιρεία	56 20, 9, 20, 35, 44, 51, 52, 58, 63, 64, 66, 70, 72, 73, 81, 83, 91, 92, 94, 96, 100, 102, 103, 104, 113, 123 20, 68, 72, 104, 123 58 103, 104, 113 51, 103, 123 44 57, 58 9, 25 24 27 46 53, 58 10, 14, 20, 27, 113, 128, 129 56, 58 24 24, 51
J					
K					
KNORR know-how KULHMAN	55 42, 52 42				
L					
L' Eastern Telegraph Company Lake Copas LTD Levinson T.	36 36 26, 132				
M					
Manufacturers Hanover International	40				

ΑΛΦΑ ΛΑΒΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	56	απογραφή	9, 112	κονσερβών	55
αμερικανικής βιομηχανίας	27	αποδοτικότητα	48, 58, 74	πουλερικών	55
Αμερική	26, 39, 51, 52, 96	κεφαλαίου	48, 58	τροφίμων και ποτών	55
Άμεσες, επενδύσεις	8, 20, 21, 25, 34, 52, 57, 81, 87, 92, 96, 123	αποζημίωση	35, 44	τυποποίησης λαδιών και βουτύρων	55
ξένες επενδύσεις	97, 102	απόκλιση	8	χημική	24, 48
συμμετοχή	52, 57	απορρόφησης κεφαλαίων	58	βιομηχανικά,	20, 81
κοινωνικό τομέα	28	αποτελέσματα	13, 22, 24, 25, 39, 64, 108, 111, 120	σήματα	23
ή έμμεσου προστατευτισμού	8	αποτελεσματικότητα	8, 9, 71, 73, 74, 104, 109, 113	επιχειρήσεις	80
διεθνών επενδύσεων	27	Αργεντινή	116	χώρες	90, 100
ΑΜΣΤΕΛ	55	Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου του 1994		επιχειρήσεων	42
αμυντικές δαπάνες	9	άρθρα III και IV	96	παροχών	22
αναδρομική φορολογία	65	άρθρο 1	24	χωρών	97
αναδυόμενων αγορών	102	107	25, 51	Βορειοαμερικανική συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών (ΝΑΦΤΑ)	6, 85, 98
αναπτύξεις		11	23	Βουλγαρία	122, 128
ανάπτυξη	15, 20, 21, 22, 23, 26, 41, 46, 71, 80, 81, 82, 83, 87, 93, 98, 112, 113, 117, 122	112 του Συντάγματος του 1952	22	Βραζιλία	43, 91, 116
αναπτυξιακής, πολιτικής	112	αρμόδια υπουργεία	57	Βρετανία	9, 11, 22, 25, 35, 39
νόμο 2601/98	70	ΑΡΤΟΠΟΙΙΑ - ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ	56	Γ	
αναπτυσσόμενες χώρες	6, 21, 28, 82, 89, 91, 92, 93, 133	άσπρη τρύπα	9	Γαλλία	22, 35, 43, 52, 57
ανασταλτικοί παράγοντες	68	ασάθεια της αγοράς	9	γαλλικό δημόσιο	43
Ανατολική Ευρώπη	92, 93, 94, 100	ασφαλιστικό	113	ΓΑΛΛΟΕΛΛΗΝΙΚΗ	
Ανεπτυγμένες, αγορές	69	τομέα	38	ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΙΑ	55
χώρες	14, 15, 20, 21, 26	επιχειρήσεων	38	Γ.Γ. Ενέργειας	73
ανθρώπινο, δυναμικό	13, 14, 38, 39, 68, 69, 70, 108, 112, 113	ταμείων	9	ΓΓΕΤ	73
κεφαλαίου	81	αύξηση του εισοδήματος	109	Γενική Διεύθυνση Σχεδιασμού και Διαχείρισης Πολιτικής	120
δικαιωμάτων	67	Αυστραλία	122	Γενική Συμφωνία για τις Συναλλαγές στον Τομέα των Υπηρεσιών (GATS)	85
πόρων	20, 93	Αυστρία	22	Γερμανία	9, 22, 25, 52, 54, 57
Ανούλι Ελλάς Καλώδια	54	ΑΥΣΤΡΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΠΝΩΝ	56	γεωργία	38
ανταγωνισμό	11, 13, 14, 62, 63, 82, 84, 91, 102, 113, 116, 118, 123	Αφοι Σαρακάκη	53	γεωργικές, επιχειρήσεις	55, 56, 57
Ανταγωνιστικό κόστος	72	Β		Ταμείο Εγγυήσεων και Προσανατολισμού	59
ανταγωνιστικότητα	13, 20, 80, 87, 94, 113, 123	Β' Παγκόσμιο Πόλεμο	5, 22, 34, 37, 38, 40	τομέα	55, 58
ανταγωνίστριες χώρες	8, 9	Βαΐτσος Κ.	27	προϊόντων	72
αντικίνητρα	9, 10, 68, 70, 74	ΒΑΚΧΟΣ	55	γραφειοκρατία	9, 22, 72, 123
αντίληψη	9, 22, 73	Βασικές Αρχές Επιχειρηματικής Συμπεριφοράς, Ψήφισμα		Γύρου της Ντόχα	103
αντιπροσωπών	52	Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης ΣΕΒ (12.5.1998)	117	Δ	
αξίας πωλήσεων	44	Βέλγιο	22, 25, 52	Δάνεια,	5, 35, 37, 44
απασχόληση	20, 21, 24, 70, 71, 80, 82, 83, 87, 108, 113, 118	ΒΕΜ Α.Ε.	55	ελληνικού κράτους	35
απασχολούμενων κεφαλαίων	53	Βιομηχανία,	24, 27, 38, 43, 44, 45, 46, 48, 58, 73	δανειοδότηση	42
ΑΠΚΟ, ΑΒΕ	54	ΑΖΩΤΟΥΧΩΝ		Δανία	9, 22, 25, 57
		ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ	56	δαπάνες	10, 24, 37, 38, 127, 129
		ΦΩΣΦΟΡ. ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ	56	δαμολογικές	24
		ειδών ζαχαροπλαστικής	55	δαμοούς,	23
				εισφοράς	24

δεδομένη αγορά	88	Διεύθυνση Διεθνών Οργανισμών	έκθεση παγκόσμιων	
ΔΕΗ	42, 43	και Πολιτικών	επενδύσεων (1994)	20
Δείκτες,	8, 9	διεύρυνση της αγοράς	εκπαίδευση	28, 112
κόστους επένδυσης	8	δικαιώματα (royalties)	εκπρόσωποι ελληνικών	
αποτελεσματικότητας	8	διμερή επενδυτική συνθήκη	κυβερνήσεων	39
δυναμισμού της οικονομίας	8	ΔΟΕ	εκροές	7, 25, 26, 49, 50, 51
αντίληψης	8	δυνάμεων της αγοράς	κεφαλαίων	25, 48, 50
δέση μέτρων	8	δυναμικές, οικονομίες	κερδών	26
δευτερογενείς, ροές	83	περιβάλλον	κεφαλαίων	50
τομέα	52	δυναμισμό οικονομίας	εκτεταμένο κεφάλαιο	98, 100
δημόσιο,	24, 34, 35, 36,	δυσμενείς, επιπτώσεις	ΕΛΑΪΣ Α.Ε.	53, 55, 58
	41, 43, 44, 112	όρους	ΕΛΒΑΚ Α.Ε.	56
ταμεία	37	Δυτική Γερμανία	Ελβετία	44, 57
τομέας	70	δωροδοκίας	Ελεγκτικού Συνεδρίου	110, 111
ελλείμματος	13, 122		έλεγχος των τιμών	65
δημόσιου και ιδιωτ. τομέα	67	Ε	ελεύθερο ανταγωνισμό	113, 118
χρέους	13, 122	Ε.Ε.	ΕΛΚΕ Α.Ε.	5, 9, 68, 69, 70,
δημοσιονομικά κίνητρα,	74			72, 73, 74, 117, 120
κατάσταση	68	26, 80, 101, 102, 103, 104,	Ελλάδα	5, 7, 8, 9, 10, 11, 13,
κινήτρων	74	108, 109, 110, 111, 112,		14, 15, 17, 21, 22, 23, 24,
διαθεσιμότητα πόρων	68	113, 114, 122, 128, 129		25, 28, 32, 33, 34, 35, 37,
διαθέσιμων,		ΕΟΚ		38, 39, 40, 41, 42, 43, 44,
αγαθών και υπηρεσιών	27	Εγγώρια, επιχείρηση		47, 49, 51, 58, 59, 62, 63,
κεφαλαίων	51	εταιρείες		64, 65, 66, 67, 68, 69, 72,
διακίνησης κεφαλαίων	80	κεφαλαίου		80, 82, 90, 97, 105, 108,
διαπεριφερειακές	14	συντελεστών παραγωγής		109, 110, 111, 112, 113,
διαφυγή κεφαλαίων	94	τιμήμα κεφαλαίου		114, 117, 119, 122, 126,
διαχείριση	10, 72, 104	εθνικές,		127, 128, 129, 133, 134
διεθνείς,	29	20, 35, 88, 128, 133		έλλειμμα ανταγωνιστικότητας
επενδύσεις	102	κυβερνήσεις		122
κανόνες	94	οικονομίες		ΕΛΛΗΝ. ΒΙΟΜΗΧ. ΕΙΔΩΝ
οικονομικές εξελίξεις	28	κεφαλαίου		ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ
οργανισμοί	8	κράτους		56
οργανισμούς	20, 101	προϋπολογισμού		Έλληνες
ροές συντελεστών	102	επενδυτικών κινήτρων		25, 45, 62, 67
Οργάνωση Εργασίας		Σημείων Επαφής (ΕΣΕ)		Έλληνες επιχειρηματίες
(ΔΟΕ)	6, 101	Εισαγόμενα, μηχανήματα		64
ανταγωνιστικότητα	68	εργαλεία		Ελληνικές,
διεθνές,		ανταλλακτικά		8, 23, 34, 35, 38, 41,
εμπόριο αγαθών	80	κεφαλαίων		42, 44, 52, 53, 54, 64, 65,
και υπηρεσιών	93	εισαγωγές κεφαλαίων		109, 111, 122, 127, 132
Νομισματικό Ταμείο	34	εισβολή κεφαλαίων		βιομηχανίες
Διεθνής Τράπεζα		εισερχόμενες, άμεσες		45, 53, 54, 64
διεθνικές, διεθνείς,	29	επενδύσεις		γεωργικές επιχειρήσεις
υπερεθνικές (ΠΕ)	29	ΞΑΕ		55, 57
διεθνούς αγοράς	66	επενδύσεων		εξαγωγές
εργασίας	26	81, 96, 103, 105		123
καταμερισμού εργασίας	13	εισορές		επιχειρηματικές μονάδες
κεφαλαίου	53	5, 7, 25, 36, 49, 50		34
ροής άμεσων επενδύσεων	93	ιδιωτικών κεφαλαίων		επιχειρήσεις
ρωών εργατικού δυναμικού	102	5, 36		38, 44, 52,
		κεφαλαίων		53, 54, 117
		48, 50, 57		κυβερνήσεις
		93		35, 39, 65, 66,
		κερδών		110, 117
		83		ελληνικές κυβερνήσεις
		τεχνογνωσίας		108, 122
		ξένων κεφαλαίων		ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΥΜΩΝ
		53, 58		56
				οικονομία
				5, 8, 13, 15, 34,
				38, 39, 41, 51, 64, 69,
				108, 111, 112, 113,
				122, 123, 132
				Τράπεζα
				35

Τράπεζες Επενδύσεων		χαρτοφυλακίου	93	εργατικά συνδικάτα	20
Βιομηχανικής Αναπτύξεως	40	επενδυτές,	9, 10, 11, 22, 25, 62,	δυναμικό	21, 39, 51, 63, 83, 104
δημόσιο	15, 34, 37, 38, 42, 43, 59		63, 64, 65, 66, 67, 71, 74,	έργων υποδομής	34, 36, 38, 69
επιχειρηματικό κόσμο	41		75, 88, 96, 98, 99, 122	ΕΣΕ	118, 119, 120
Κέντρο Επενδύσεων		πολυεθνικών επιχειρήσεων	51	ΕΣΠΑ	6, 110, 112, 134
(ΕΛΚΕ Α.Ε.)	5, 9, 68	επενδυτικά,	5, 6, 47, 62, 63,	ΕΣΣΔ	117
κεφάλαιο	38		65, 68, 70, 71, 94, 126	ΕΣΣΟ Πάππας	53
κράτος	5, 34, 44	καθεστώτα	73, 86, 90, 94,	εσωτερική αγορά	69
δημοσίου	45	κεφάλαια	21, 62, 63, 68	εξωτερική αγορά	44
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΛΑΣ	56	κίνητρα (Ν. 2601/98)	5, 65, 68,	εταιρεία	9, 20, 21, 23, 24, 25,
ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΠΝΩΝ			7071, 72, 74		26, 27, 29, 34, 36, 37, 41,
ΑΝΑΤΟΛΗΣ	56	μέτρα	6, 89, 94, 96, 100		43, 44, 45, 46, 48, 53, 54,
Εμπορικό,	23, 27, 127	σχέδια	97		55, 57, 59, 62, 66, 86, 127
ναυτιλία	39	δραστηριότητες	67, 68, 69,	ΧΗΜ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	56
ισοζύγιο	27, 96, 127		72, 83	Ετήσιες, ροές ΞΕΕ	81
τομέα	38	ευκαιρίες	74	εισόδημα	14
εμπόριο,	6, 38, 80, 82, 81,	περιβάλλον	103	ευκαιρία κέρδους	64
	85, 87, 89, 96, 99, 102, 103	προτάσεων	72, 73	ευρωπαϊκές	13, 14, 26, 133
καπνού	38	ροών	81, 85	αγορά	105
εμποροβιομηχανικές εταιρείες	23	σχεδίων	47, 71, 108	βιομηχανία	42
ενισχύσεις ιδιωτικών		επί δικτατορίας		Ένωση	5, 79, 82, 90, 97, 133
επενδύσεων	25	89/67 και 378/68	22	επενδύσεις	86
εξαγορά,	8, 21, 82	επιδότηση	58, 59, 71,	Επιτροπή	59, 80, 85, 87, 101,
μετοχών	44		96, 98, 99, 103		94, 108, 110, 112, 129,
εξαγωγές,	10, 20, 26, 27,	επιθετικότητας	11		133, 134
	58, 69, 81, 83, 123, 127	επιπτώσεις	14, 15, 20,	επιχειρήσεις	84, 86
συναλλάγματος	23		27, 67, 105	Κοιότητας	67
ΕΞΕΛΚΑ Α.Ε.	56	επιτόκιο	35, 42, 44	χώρες	13, 14, 26, 100
Εξερχόμενων,		επιχειρηματίας	8, 10, 25, 47,	Ευρώπη	6, 10, 26, 67, 80, 84, 91,
επενδύσεων	90		53, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 81, 90		92, 94, 97, 100, 102,
ΞΑΕ	83	Επιχειρηματικές, ευκαιρίες	69		103, 104, 122, 123, 126, 133
εξωτερικό	8, 23, 24, 26, 39,	κλίμα	62, 64, 66	εφοπλιστές	24
	44, 45, 48, 80, 81, 82, 83,	κοιότητας	67		
	84, 86, 96, 97, 98, 116, 117, 123	κόσμου	67, 116		
ΕΟΚ	6, 58, 59, 82, 108, 110, 134	μονάδες	34, 91		
επαναπατριsmός		περιβάλλον	68, 104		
κερδών και κεφαλαίου	65	συμπεριφοράς	116, 117, 119		
επενδεδυμένων κεφαλαίων	26,	συνεργασίας	82		
	40, 47	τομείς	38		
επενδύσεις,	8, 9, 10, 20, 21,	επιχείρηση	10, 14, 20, 23, 27,		
	22, 23, 24, 26, 28, 35, 38,		28, 36, 38, 37, 42, 43, 44,		
	41, 40, 42, 46, 47, 48, 50,		45, 47, 52, 53, 54, 57, 58,		
	51, 58, 62, 64, 68, 69, 71,		62, 65, 66, 68, 71, 80, 82,		
	72, 73, 74, 75, 81, 82, 83,		83, 84, 85, 87, 98, 116, 117,		
	84, 85, 86, 87, 88, 89, 91,		118, 119, 129, 133		
	92, 94, 95, 96, 97, 98, 99,	επιχειρησιακές δραστηριότητες	63		
	100, 101, 108, 114, 133, 134	εργαζομένων	65, 104, 105,		
νέων	66		116, 118		
πρόσθετων	66	εργασιακές, σχέσεις	20, 101,		
σε έρευνα και			116, 118		
τεχνολογία (R&D)	69	περιβάλλον	20		
		εργασία	14, 20, 24, 26, 70, 102		

I		Κατευθυντήριων Οδηγιών	πόρους	105, 108, 109, 114
Ιαπωνία	43, 81	προς τις πολυεθνικές	επιχειρήσεων	94
ιδιώτες επενδυτές	108	επιχειρήσεις	116	κανόνων διαχείρισης
ιδιωτικά, κεφάλαια	5, 53	κατηγορίες επενδύσεων	73	και ελέγχου των δαπανών
επενδύσεων	25, 28	Κεντρική, Αμερική	47	κοινωνία
εταιρείες	37	Τράπεζα	28	κοινωνικές, ευθύνες
και δημόσιο κεφάλαιο	34	Κέντρο Διακρατικών		ιστό
ξένες επενδύσεις	34	Επιχειρήσεων του Οργανισμού		Κομισιόν
τομέα	109, 110, 111	Ηνωμένων Εθνών (UNCTC)	84	ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΑ
ίδρυση εταιρείας	9, 25	Κέντρο Προγραμματισμού		ΣΙΚΥΩΝΟΣ ΕΠΕ
ιδρυτικό κεφάλαιο	35, 40	και Οικονομικών		ΚΟΝΦΡΟΥΚΤΑ
Ινδία	122	Ερευνών (ΚΕΠΕ)	11, 58, 66	Κόστος, ενέργειας
Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών		κέρδος	23, 26, 29, 38, 47, 49,	επένδυσης
(ΚΕΠΕ)	66	50, 51, 54, 55, 58, 64, 65, 84, 127		εργασίας
Οικονομικών και		κερδοφορίας	14, 127	παραγωγής
Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ)	8, 64	κερδοφόρων επιχειρήσεων	43	επιχειρηματικότητας
ΙΟΝΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	55	κεφάλαια,	10, 15, 20, 21, 22, 23,	Κούβα
Ιρλανδία	8, 9, 25	25, 26, 27, 28, 34, 36, 37,		κράτη-μέλη
ισοζύγιο	7	41, 42, 43, 44, 45, 47, 48,		10, 27, 43, 50, 59,
πληρωμών	27, 82	49, 50, 51, 52, 57, 59, 62,		86, 87, 88, 90, 91, 94, 97,
ισολογισμών	23	82, 92, 93, 99, 105, 110, 114,		98, 101, 102, 103, 104,
Ισπανία	8, 22, 43	117, 118, 119, 126, 133		114, 122, 128
Ιταλία	22, 52, 57	κίνησης	44	κρατικές, επιχειρήσεις
K		εξωτερικού	22, 23, 25, 47, 51	συμβάσεις
καθαρό κέρδος	48, 50	κεφαλαιουχικών αγαθών	83	παρεμβατισμός
ΚΑΚ	100	Κίλι Ρόμπερτ	62, 68	μηχανισμού
ΚΑΛΑΜΑΡΑΚΗΣ	56	Κίνα	21, 91, 96, 97, 122	ενισχύσεων
Κάλυψη, δημόσιων αναγκών	35	κίνηση κεφαλαίων	10, 93, 94	κτηνοτροφία
επενδύσεων	58	κίνητρα	5, 8, 21, 25, 64, 68,	Κτηνοτροφικές Τουριστικές
Καινοτομίες-εφευρέσεις	26	70, 71, 73, 83		κυβέρνηση
Καναδά	43, 86, 99	ΚΙΣΣΑΜΟΣ	55	8, 10, 13, 20, 21, 23,
καπιταλισμός	28	Κλάδος,		35, 39, 41, 50, 64, 65, 66,
ΚΑΡΕΛΙΑ ΑΦΟΙ Α.Ε.	56	της χημικής βιομηχανίας	48	80, 88, 109, 110, 112,
ΚΑΡΟΥΛΙΑΣ ΒΛΑΣ.	55	ψυγείων, καταψύξεων		114, 116, 118, 122
κατά κεφαλήν δημόσιο χρέος	35	και συσκευαστηρίων	58	Κώδικας Απελευθέρωσης των,
καταβολή, εισφοράς	24	Κοινότητα	80, 81, 83, 84, 87, 91,	Κινήσεων Κεφαλαίου
τέλους χαρτοσήμου	24	92, 93, 94, 101, 103,		Τρεχουσών Άδηλων
φόρου κύκλου εργασιών	24	105, 132, 133		Συναλλαγών
φόρου πολυτελείας	24	Κοινοτικά Πλαίσια		Λ
φόρων	24	Στήριξης (ΚΠΣ)	10, 69, 109,	ΛΑΝΙΤΗΣ Α.Ε.
καταμερισμό παραγωγής	54	Α' ΚΠΣ (1989-1993)	110	56
καταναγκαστικής εργασίας	118	Β' ΚΠΣ (1994-1999)	110	λειτουργίας των αγορών
κατανομής, πλούτου	28	Γ' ΚΠΣ	69, 111, 112	80, 87
της διεθνούς εργασίας	26	Δ' ΚΠΣ	112	Λευκό Βιβλίο
κατασκευαστικές	36	Κοινοτικές, δαπάνες	111	Λιβύη
				21
				Λιχτενστάιν
				24, 54
				Λομέ ΑΚΕ-ΕΟΚ (Λομέ IV)
				6, 100
				Λονδίνο
				35, 36
				Λουξεμβούργο
				22, 25

ονομαστικής αξίας	44	πλοιοκτήτες	24	Προεδρικών Διαταγμάτων	21
ΟΟΣΑ	5, 6, 11, 81, 82, 85, 87, 89, 90, 91, 92, 95, 96, 97, 98, 116, 118, 119, 120, 122	πνευματικής ιδιοκτησίας	6, 97, 101	προϊόντα	26, 27, 44, 45, 65, 80, 83, 102, 123
οργάνωση	10	Πολιτική	8, 28, 62, 64, 67, 128, 133	προμήθεια	52
παραγωγής	28	σταθερότητα	69	προμηθευτές	37
Π		εξουσίας	28	προπολεμικής Ελλάδας	36
Παγκόσμια, ανάπτυξη	103	επρροής	33	προσέλκυση επενδύσεων	68, 69, 74
Έκθεση 2006	17	Πολλάλης Γ.		πρόσθετες επενδύσεις	64
οικονομία	20, 27, 94, 102	Πολυεθνικές	4, 5, 8, 10, 14, 20, 21, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 34, 36, 38, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 52, 54, 55, 56, 58, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 119, 120, 122, 126, 128, 130, 132, 133, 134	προστασία, των επενδύσεων	22, 85, 86, 93, 99, 100, 101, 103
αγοράς	81			των καταναλωτών	118
παγκοσμιοποίηση	6, 9, 28, 101, 102, 103, 104, 123, 132	επιχειρήσεις - Απασχόληση	20	κεφαλαίων	22, 23, 25
Παγκόσμιος, Οργανισμός		και Εργασιακοί Χώροι	14, 27, 28, 42, 54, 82, 84, 93, 98, 101, 116, 118	κεφαλαίων εξωτερικού	22, 47, 48, 51
Πνευματικής Ιδιοκτησίας		επιχειρήσεις	14, 27, 28, 42, 54, 82, 84, 93, 98, 101, 116, 118	ξένων κεφαλαίων	49, 50, 57
(ΠΟΠ)	6, 101	εταιρείες(transnational		πρώτες ύλες	26, 45, 52, 69
εξαγωγών	20, 22	corporations - TNC) (ΠΕ)		πρωτογενή τομέα	52
Παπανδρέου Β.	28, 46, 133	(διεθνικές, διεθνείς,		Ρ	
Πάπας Τομ	45	υπερεθνικές)	5, 20, 21, 22, 26, 27, 29, 34, 36, 41, 42, 46, 47, 48, 55, 57, 58, 133	ΡΟΔΙΑΚΗ ΠΟΤΟΠΟΙΑ	55
παραγωγή	10, 26, 27, 28, 36, 39, 43, 45, 57, 80, 81, 82, 99, 123	κεφάλαιο	5, 15, 20, 38, 41, 50, 52, 58	ροές κεφαλαίου	6, 100, 101, 102
ενδιάμεσων προϊόντων	26	πόρους	28, 67, 108	Ρουμανία	122
παραγωγικές δραστηριότητες	46	Πορτογαλία	8, 22, 111	Ρουμελιώτης Π.	27, 133
παραγωγική δραστηριοποίηση	68	ποσοστά κέρδους	26	ροών ΞΑΕ	103
παραγωγικότητας	13, 68, 70, 82, 102, 109, 123	πραγματικές, εισροές	46	ρυθμούς ανάπτυξης	113
Παραχώρηση άδειας (license)	57	αξία	27	Σ	
παρεχόμενες υποδομές	68	σύγκλιση	113	ΣΕΒ 1975	46, 117
Παρίσι	35, 36, 116	πριγκιπικών κεφαλαίων	35	ΣΙΜΚΟΝΤΑΛ	55
παροχή δανείων	34	Πρόγραμμα Δημόσιων		σκοπούμενων επενδύσεων	73
ΠΔΕ	14	Επενδύσεων (ΠΔΕ)	14	Σλοβακία	116
Πειραική Πατραϊκή	53	προγράμματα BRE, PHARE,		Σοβιετικής Ένωσης	21, 39
περιβάλλον	14, 63, 67, 69, 116, 118	TACIS. JOPP. MED-Invest,		Σουηδία	9, 22, 25, 43
περιορισμοί	84, 88	AL-Invest και EC	84	σταθερές δαπάνες λειτουργίας	44
περιφερειακές	14			στρατηγικών επενδύσεων	80
και πολυμερείς συμφωνίες	85			σύγκλιση	109
Πίτσος	54			συγχωνεύσεις	8, 11, 21
πλαίσιο υποδοχής κεφαλαίων	28			ΣΥΚΑΛ Α.Ε.	56
πλεονάσματα	43, 44			Συμβάσεις,	5, 37, 41, 42, 45, 96, 101
προϊόντος	43			της Λομέ ΑΚΕ-ΕΟΚ	
Πληρωμή δικαιωμάτων				(Λομέ IV)	100
(royalties)	57			σύμβασης	36, 44, 45, 118
				Συμβουλευτικό Συμβούλιο,	
				Ενώσεων Εργαζομένων	117

Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας	117	προ επενδυτικών πράξεων	100	δαπανών	37
Συμβούλιο υπουργών		τουριστικό	72	ύψος των επενδύσεων	10
Οικονομίας και Οικονομικών (ECOFIN)	101	τοπικής αγοράς	46	Φ	
συμβούλους επενδύσεων	75	τόπο εγκατάστασης	42	Φινλανδία	9, 22, 25
Συμμαχία του NATO	67	Τουριστικές επιχειρήσεις	46, 48	ΦΙΝΤΚΟ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	56
συμμετοχές	44, 53	Τουρκίας	11, 67, 68	Φορμόζα	51
συνάλλαγμα	23	ΤΡΑΝΣΕΛΛΗΝΙΚΗ	56	φορολογία	25, 65, 116, 118
συναλλαγματική	93	Τράπεζας της Ελλάδος	7, 23, 49,	φορολογικές	24, 118
όφελος	28	τράπεζες	122, 133	αρχές	65, 118
συνεργασία Ασίας-Ειρηνικού (APEC)	6	τραπεζικού οργανισμού	40, 42, 46	σύστημα	72
Συνθήκη για το Χάρτη Ενέργειας (ΣΧΕ)	6, 85, 100	Ανδρεάδη	40	ελαφρόνωση	65
Σύνοδος Υπουργών	116	TRIM	6, 96	φόρος, καταναλώσεως	45
Συνολική, εκροή ΞΑΕ	96	Τρίτες χώρες	90, 114	εισοδήματος	24
παραγωγής	27	τριτοκοσμικές	14	φόρους	23, 28
κεφαλαίου	51	Τρίτου Κόσμου	34	φτηνότερες αγορές	51
συνοχή	109	Υ		φυσικό ή νομικό πρόσωπο	95
Σύνταγμα του 1975	51	υγιές ισοζύγιο	82	Χ	
συντελεστές παραγωγής	83,	ανταγωνισμό	13, 14	χαρακτηριστικά της αγοράς	68
	103, 13	υπανάπτυξη	26	χάρτη ενέργειας (ΣΧΕ)	6
Σχεδίου Νόμου	25	υπερκοστολόγησης εισαγωγών	27	χημείας	27
T		ΥΠΕΧΩΔΕ	73	ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	
Ταϊλάνδη	51	υπό ανάπτυξη	26	ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	56
τέλη	23	χώρες	26, 27	Χιλή	116
τέλους, φόρου	24	υποδομής	63, 66, 72, 123	χονδρικές πωλήσεις	44
τεχνολογικές ικανότητες	10	υποδοχής ξένων, κεφαλαίων	22	χρηματοδότηση επενδύσεων	100
τεχνολογική, εμπορική,		ιδιωτικών άμεσων		Χρηματοδοτικά πακέτα	6, 107
χρηματιστική σταθερότητα	27	επενδύσεων	40	χρηματοοικονομικών υπηρεσιών	103
τιμής κόστους της τεχνολογίας	27	υποκοστολόγησης	27	χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες	95, 99
πώλησης	27	εξαγωγών		χώρα, υποδοχής	28, 81, 82, 84,
τιμολογίου παροχής	42	υπουργείο	8, 23, 46, 47, 108, 126	87, 93, 96, 99, 104	
τιμών	27	Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών	8, 23, 25, 73,	δέκτες κεφαλαίων	26
τοκοχρεολυσίων	36, 37		108, 110, 111, 113,	μέλη	17, 22, 25, 89, 91,
τόκων	23	Συντονισμού	119, 120, 126	99, 110, 112, 113, 114	
Τομέα, μεταποίησης	47	Βιομηχανίας	23	Ω	
Εμπορίου (TRIP)	94, 96, 97, 100	Εμπορίου	23	ώριμες οικονομίες	97
γεωργικών φαρμάκων	57	υπουργούς	23, 89, 98	επιχείρησης	2
		υψηλούς ρυθμούς απόκλισης	8		

Ο Διονύσης Σταμπόγλης, γνωστός δημοσιογράφος του οικονομικού ρεπορτάζ, στο νέο του βιβλίο **Ξένες Επενδύσεις στην Ελλάδα: Μια σχέση αγάπης-μίσους**, κάνει μια ανασκόπηση των Ξένων Άμεσων Επενδύσεων (ΞΑΕ) που έχουν γίνει στην Ελλάδα από την έναρξη του Νέου Ελληνικού Κράτους μέχρι τις μέρες μας.

Από το 1950, οπότε και ψηφίστηκε ο πρώτος σχετικός νόμος, έως και σήμερα, η χώρα μας είναι ουραγός στην προσέλκυση διεθνών επιχειρηματικών κεφαλαίων.

Μια μελέτη για όποιον θέλει να ασχοληθεί με το θέμα των επενδύσεων, που δίνει απαντήσεις στα ερωτήματα:

- Πού βρίσκεται η Ελλάδα διεθνώς σε σχέση με τις ξένες επενδύσεις που δέχεται;
- Γιατί επί μισό και πλέον αιώνα η Ελλάδα δεν προσελκύει τις ΞΕΑ;
- Πώς μπορεί η Ελλάδα να προσελκύσει τα ξένα κεφάλαια;
- Τι συμβαίνει στις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. και τι στη χώρα μας;
- Ποιοι παράγοντες παίζουν αποφασιστικό ρόλο στο ισοζύγιο εισροών-εκροών ξένων κεφαλαίων;

ISBN 978-960-8386-64-8

 **eco-
nomia**
PUBLISHING